

Länsrätten i Stockholms län
Box 17106
104 62 STOCKHOLM

Yttrande i mål nr. 5184-04, Cronhult ./.. Stockholms stad

Efter att ha tagit del av aktbilaga 8 med yttrande från Stockholms stad (nedan Staden) får jag härmed anföra följande.

Det överklagade beslutet avser en rekommendation till Stadens nämnder, bolag samt övriga institutioner om att vid framtida upphandlingar av hotelltjänster agera på ett sätt som innefattar överträdelse av lagen (1992:1528) om offentlig upphandling - LOU, samt de grundläggande principer om proportionalitet och ickediskriminering som följer av EG-Romfördraget.

Stadens inställning i målet synes vara att den ifrågavarande typen av beslut varken kan prövas genom överprövning eller genom laglighetsbesvär.

Detta synsätt saknar emellertid stöd av rättspraxis. Av det åberopade avgörandet, RÅ 2001 ref. 18, framgår att för de fall ett beslut inte kan prövas i annan ordning, antingen genom framställning om överprövning till förvaltningsdomstol eller i samband med en skadeståndstalan i allmän domstol, kan laglighetsprövning enligt kommunallagen komma ifråga.

Det har knappast varit lagstiftarens avsikt att på sätt som Staden vill göra gällande i målet, lämna vissa kommunala beslut helt oreglerade. Förbudet i 7 kap. 5 § LOU avser därför endast beslut som kan angripas genom överprövning eller skadeståndstalan och fungerar i angivet avseende som en lagvalsbestämmelse.

Som Staden mycket riktigt påpekat avser det överklagade beslutet inte något beslut på vilket lagen om offentlig upphandling är tillämplig, utan en instruktion om på vilket sätt Stadens nämnder, bolag samt övriga institutioner skall komma att handlägga sådana beslut i framtiden.

Någon talan om överprövning mot eller skadestånd i anledning av det överklagade beslutet kan därför inte föras, varför förbudet i 7 kap. 5 § LOU inte utgör hinder mot att saken prövas enligt 10 kap. kommunallagen (1991:900).

Att kommunala beslut som innehåller principuttalanden, rekommendationer m.m. kan prövas genom laglighetsbesvär följer av rättspraxis, se bl.a. RÅ 1973 not. C 2, RÅ 1978 ref. 2:32 samt RÅ 1979 not. Ab 15. I sammanhanget förtjänar även nämnas RÅ 1965 not. I:90, där ett beslut om att vid framtida upphandlingar bojkotta vissa varor ansågs kunna prövas genom laglighetsbesvär.

Som framgår av vad som anförts i målet innefattar det överklagade beslutet instruktion om att Stadens nämnder, bolag samt övriga institutioner skall agera på sätt som innebär överträdelse av lagen om offentlig upphandling. Beslutet strider således mot lag, vilket enligt 10 kap. 8 § kommunallagen utgör grund för att detta skall upphävas.

Även vad Staden har påstått i sak, att den beslutade instruktionen har ett naturligt samband med och står i proportion till det behov som skall täckas med upphandlingarna, tillbakavisas.

Av såväl instruktionens avfattning som av det föredragande borgarrådets motivering framgår att ändamålet med det överklagade beslutet inte enbart har varit att förvissa sig om att Stadens funktionärer och gäster erbjuds porrfilmsfria rum vid bokning av hotelltjänster utan att tilläggstjänsten porrfilm inte heller får erbjudas till andra hotellgäster. Detta senare motiv saknar naturligt samband med och står inte i proportion till det behov som skall täckas med stadens upphandlingar av hotelltjänster och hade inte uppkommit om Staden t.ex. hade utformat sin upphandlingspolicy på så sätt som Stockholms läns landsting gjort vid liknande beslut.

Vad Staden anført i aktbilaga 8 kan sammantaget inte medföra annat än att talan om laglighetsbesvär skall bifallas.

Stockholm den 30 juni 2004

Pär Cronhult